

Stajere" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in tret leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računira naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati na prej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe štev. 3.

Stajere

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 24. maja 1908.

IX. letnik.

Črni oblaki.

Res, temni, črni oblaki se zbirajo na političnem obzorju, — huda ura se pripravlja in človek bi izgubil pogum, ko bi ne imel svetega prepričanja o nepremagljivosti resnice...

Klerikalizem v Avstriji se oborožuje in pripravlja strastne naskoke proti napredku. V obleki „zatirane vere“ nam stopa nasproti. Povedali smo in povedali so že drugi listi in povedali tudi visoki cerkveni dostojanstveniki, da nima politika z vero ničesar opraviti, da sta vera in klerikalstvo dva popolnoma ločena pojma! Vera ne more biti in tudi ni vprašanje moči, kajti ko bi to bila, zatajila bi prvi nauk krščanske ljubezni do bližnjega, postala bi podobna islamu, kateremu je dal Mahomet nalogo, razširjevati se s ognjem in mečem. Vera ne more biti spojena s posvetnimi zadevami, kajti kako bi se mogli predstavljati, da se Bog briga za programe političnih strank, za Benkovičeve govore ali pa za „Gospodarjere“ članke. Ne, vsak poizkus, združiti vero s posvetnimi malenkostmi je bogokletstvo najhujše vrste. Ali ni sramotenje vere, ako se moli k nebeskemu očetu, da bi bil ta ali oni, moralno in versko morda propali človek za poslanca izvoljen? Ali ni naravnost protiverak, ako se pisari, da je volilni listek „ključ za nebesa“? Ali ni bogokletstvo, ako se nam pridiguje, da pridejo le tisti v nebesa, ki se naročajo na klerikalne liste? ... Ne in tisočkrat ne: vera nima in ne sme imeti ničesar za opraviti s posvetnimi stvarmi, — in ravno tako bi se služabniki vere ne smeli vtikati v posvetne stvari. Stari duhovniki, ki počivajo danes že v grobeh, so priznavali to resnico in živeli so le sv. evangeliju. Danes pa je vse drugače...

Vse drugače... Klerikalizem je bojna organizacija one duhovščine, ki hoče uresničiti brez ozira na vero svojo posvetno moč. Imela jo je že enkrat. Saj so bili časi, ko je držala duhovščina svojo nogo na tilniku kraljev, — ko je romal cesar Henrik IV. v Kanoso in prosil papeža odpuščanja, — ko je imel rimski škof i posvetno državo in posvetno vojsko in posvetne davke, ko je na komando duhovščine izbruhnila 30 letna vojna in spremenila vso srednjo Evropo v veliko pokopališče, — ko je tisočero ljudi izdihnilo svojo dušo na bojnem polju „križarskih vojev“, ja, ko se je celo otroke sililo v take vojske... Bili so taki časi, ko je delovala z moralnimi in mučnimi svojimi orodji „sveta inkvizicija“, — ko je bilo tisočero nesrečnih ljudi mučenih in živo sezganih, — ko je moral učenjak Galileo Galilej prekljicati svoje nauke pred nevednimi menihi, — ko so izdihnilo Giordano Bruno, Savoranola, Jan Hus in drugi na plamteči grmadi... Bili so časi, ko se je „odpuške“ prodajalo kakor danes kos „cajga“ in ko je moralo ljudstvo poljubovati kos oslovskega repa...

Kdo bi zamogel te zgodovinske čase tajiti? Bili so taki časi in pomenili so posvetno moč duhovščine. In za to posvetno moč, nikdar pa ne za vero, se gre i naši sedanj politikajoči duhovščini.

Klerikalstvo se giblje z vedno novimi močmi i zaslobo ima v prvi vrsti med ostanki avstrijskega plemstva, med baroni, knezi in grofi, med Thuni, Moracyi, Lichtensteini. Kakor v srednjem veku stiskata si i dandanes plemenitaž in pop roko za borbo proti kmetu in meščanu. To nam dokazujejo zadnji politični dogodki.

Kaj se godi? Na visoki šoli v Insbrodu je podučeval pravni profesor Wahrmond. Klerikalce grozno jezi, da dela ta učenjak svojemu imenu Wahrmond (resnična usta) vso čast. In zato so vzprizorili grozovito gonjo. Papežev nuncij na Dunaju si je prilastil pravico, komandirati avstrijski vladi. Potem so prišli zaspani grofički v muzeju naše gosposke zbornice iu pozabili na trenutek na svoje konje in lovške pse ter pričeli kričati s hripavim glasom proti Wahrmondu. Ali treznost je zmagala, celi svet se je naš državi smejal, in grofički so se zopet o svojih lovski pseh pogovarjali. Mislijo se je splošno, da bude zdaj mir, ko pride nakrat iz Gradca vznemirjajoča vest. Poleg par tisoč svobodomiselnih dijakov v Gradcu je tudi par fantičev, združenih v društvu „Carolina“, ki so klerikalci in hočejo svoje čepice in sabljice nositi. In zaradi tega tucata nezrelih fantičev se je vnel boj, v katerem se trese cela država. Klerikalci, v prvi vrsti njih poslanec Hsagenhofer, so namreč preteklo soboto poklicali kakih 200 neizobraženih kmetov in hlapcev, jih napojili in oborožili s poleni in jih gnali pred univerzo, da bi si s silo pridobili vstop. Prišlo je do divjega pretepa med študenti in klerikalci, dokler niso prvi odbili ta nečuvani sirovi napad. Policija je morala z golimi sabljami napraviti red. Zdaj pomislimo: ti opijanjeni klerikalni kmetje so mislili, da se gre za „vero“, medtem ko se je šlo le za čepice in sabljice nezrelih pobov. Zdaj bodo kmetje za meseca v ječo romali, tepeni so bili, zasramovani, — voditelji, hagenhoferska banda pa se greje v solncu svoje slave... Istotaki dogodki so se zgodili v Insbrodu, kjer so klerikalci zasedili univerzo in preprečili poudk. In značilno je to: med prvimi rogovileži so bili „duhovniki ljubezni“, oni so zastopali „krščanstvo“ s polenom v roki, oni so metali „katoilstvo“ v obliki kamenja nasprotnikom na glavo, oni so hujakali nevedne tepce v nesrečo... Ne lažite torej, potomci inkvizitorjev, — gre se edino za posvetno nadvlado politikajočega farštva!

Temni oblaki se zbirajo na nebu... Klerikalstvo se ne straši niti revolucije, da doseže svoj namen. Kakor so pridigovali svoj čas jezuviti kraljevski umor, tako se pridiguje danes potrebo preliivanja krvi... Spominjamo se neke lepe slike: na polju divja boj, meči so goli, puške pokajo, mrličji leže na tleh in v ozadju vidimo duhovnika-voditelja v tem groznem mearjenju; v opredju pa se prikaže Kristus, bala postava z očmi svete ljubezni, ki dviga roke in izpregovori besedo: Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil...

Klerikalci so obesili ljubezen na vislice, — po krvi hrepenijo njih vladoželjna srca... Združujmo vse napredne moči za odpor

in dokažimo, da smo sinovi 20. stoletja!

Politični pregled.

Vojaska vprašanja v zbornici. Pretečeni teden je bila naša vlada v hudih škripcih. Komaj in komaj se ji je posrečilo, pridobiti dva glasova večine za predlog posl. Kolowrat, ki je zahteval zvišanje števila rekrutov za 4 700 mož. Ko bi le še dva poslance ne glasovala za ta predlog, bi padel v vodo. Da je večina poslancev vladi to ljubav storila, je posledica tega, da je vlada obljubila: 1) da odpade domobranska orožna vaja (Landwehrwaffenübung); 2) da se zviša predčasni odpust domobrancev od 200 na 700 mož na leto; 3) da se bude kmetijske potrebščine domobrambe krilo po kmetijskih zadrugah; 4) da se odkaže kmetom kobile za plemske namene. — Malo smo dobili, pa vendar vsaj nekaj. Nazadnje je vlada tudi še obljubila podporo za družine rezervistov. Število novincev se je torej zvišalo za 4.700 mož, ali vsako leto ne bude delalo 4.400 mož domobranske orožne vaje. Važna je tudi stvar s plemskimi kobilami. Po vladni obljubi bodo dobivali kmetje materne kobile iz državnih hlevov, za katere bodo dobivali tudi skenzi 6 let plačilo. Krili bodo te kobile tudi državni žrebci in kmetje imajo le žrebeta državi proti plačilu odstopiti. Po 6 letih vzame država zopet kobile; ako pa niso več rabljive, ostanejo last posestnika.

Krvavi izgredi v Pragi. Češki radikalci so čutili zopet potrebo, pokazati vso svojo surovost. 18. t. obdržali so v Pragi shod, na katerem sta govorila znana hujkača Baxa in Kloufac. Nahnjskani udeleženci so šli potem k poštneemu ravnateljstvu ter nemškem gledišču ter pričeli svoje delo s kamenji in poleni. Policija so s kamenji in revolverji napadli. Končno je policija z golimi sabljami razgrajče razguala. Preje pa so ti nahnjskani podivjanji napadli še samega scc. dem. poslance Sveceny in ga pretepli. Zato so socialisti drugi dan v državni zbornici grozni kraval naredili. Paovke so letale semtertja in končno so skočili češki scc. dem. poslanci k Kloufaču, kakor da bi ga hoteli oklofutati. Kloufač je potegnul nož. Mirnejši poslanci so končno ostavili škandale. Zdaj šele vidimo, kakšni so ti „brati Čehi“, o katerih nam pojejo prvaki tako lepe pesni. Drugič pa vidimo, zakaj se plačuje gotove „poslance“... Metljo sem, da pomedemo državno zbornico!

Jubilee agrarne centrale. Znano središče avstrijskega kmetijstva, agrarna centrala na Dunaju, obhajala je 7. t. m. svojo 10 letnico. Pri tej priložnosti obdržala je slavnostni shod pod predsedstvom kneza Auersperga. O položaju kmetijstva je poročal nevstrašljivi glavni referent vitez Hohenblum, kateri je bil tudi za svoje zasluge imenovan častnim predsednikom.

Novo artiljerijske brigade. Cesar je naročil ustanovitev petero brigad tridnjavske artiljerije na Dunaju, v Krakovi, Trientu, Poli in Kataru.

Starostna preskrba na Angleškem. Angleški parlament je sprejel postavo, po kateri dobi vsakdo, katerega dohodki ne presegajo 520 mar-

kov, od 70. leta naprej tedenske rente 5 markov. Zakonska dvojica, ki ne zasluži čez 780 markov, dobi 7½ markov. Ta postava ima gotovo še napake. Ali začetek poštenega zavarovanja ostarelega ljudstva je gotovo. Pri nas na Avstrijskem nimajo poslanci časa, da bi se s takimi zadevami pečali; morajo se pripraviti za češke pisarje . . .

Vbogi car batjuška! Iz Carskeje Sela se poroča, da so vjeli tam neko deklico. Našli so pri nje mnogo pisem. Deklica je imela namen, razstreliti carjev vlak v zrak. Zdaj tudi že višji uradniki niso varni. V Sebastopolu so zaprli mestnega glavarja zaradi revolucijskih stvari. . .

Dopisi.

V Mezgovcih. Dragi „Stajerc“! Ker te že tako željno pričakujemo da zremo kaj se godi po širnem svetu, toraj te prosimo za mali pristor. Treba je povedati, kako nam je gospodaril naš stari rihtar ali predstojnik, to je Brendič Jaka in tudi celi stari odbor. Sedaj je temu konec, ker smo si zvolili novega; pa žalibog da mu je čisto pedoben po dejanju in ne bo veliko bolje; malo še bomo potrpeali, pa če nam kri zavre, si bo pač sam kriv. Dragi „Stajerc“ ti si že naše možakarje enkrat dobro pokrtačil in tedaj so se zvijsali in jezili kakor kedar dregne v sršenovo gnezdo; seve so bili grozno „pravilni“, pa mi se nismo dali jim zapeljati, ker poznamo stari pregovor ki ga je božji sin učil: Izderi popred bruno iz svojega očesa potem šele pezdir iz očesa svojega brata. Sedaj pa poslušajte: Naši očetje so delali red po drugih občinah, sami pa so hodili do paza po blati in so drugim občinam račune križali, sami so pa v svoji občini grozno zavozili. Ko to zvejo nekateri posestniki, kako se z občinskimi denarjem ravna, so povabili gospoda iz Gradca na obisk. Pa Vi gospod urednik, si mislite, da so prišli gospod iz Gradca na koncert ali na veselico? To ni bila veselica in tudi koncert ne, pač pri gosp. Brendiču strahanski polom; samo Jaka tega ni opazil, ker je bil strašansko pijan, tako da so ga morali vedno drugi opominjati: tu je danes preiskava občinskih računov! Sedaj pa bi vi vsi, ki vam je blagor za občino, radi zvedeli, kako je iztekla ta preiskava. Malo potrpe, vse pride na sonce! Govori se da ni bilo vse v redu, ker je baje manjkalo 1521 kron denarja. Tako govorijo ljudje in preiskava bode dognala, koliko resnice je na tej govorici. Sedaj pa z Bogom, Vi gospod urednik in Vi vsi čitatelji tega cenjenega lista. Na svidenje prihodnjic, ker vam še imam mnogo poročati, če se naši „očetje“ ne bodo poboljšali.

Legen pri Slovenjgradcu. Na belo nedeljo se je res vršila veselica smarakega bralnega društva v krčmi J. Rotovnika. Kakor se sliši se je dobro obnesla, že skoro prenatantno. Tisti, ki je bil med igralci največji gospod, se je hotel po igri še z nožem igrati, ker pa ni bilo k njemu enakega človeka, je vrgel nož med ženske s tako močjo, da bi bil globoko ranil F. Strmčnikovo ženo in naravnost v prse, ko bi ne bilo kupice ravno pred njo; ta se je odbila in nož se je započel v mizo. In ta je tisti Poldar, ki pod robam cepe nosi! O Robičevih redovnikih se bode še več izvedelo, zakaj in kako, vejo dobro šmičklavski kmeti, da Robič še trave ne pozna . . .

Rajhenburg. Dragi „Stajerc“! Naznanim Ti, da smo imeli pri nas letos sv. misijon; imeli smo zmiraj natlačeno cerkev ljudi. Tudi č. g. misijonarji so precej lepo nas podučevali. Ali nekaj je pa le moralo biti po receptu g. župnika Cerjaka, ker on je hud sovražnik „Stajerca“. Zakaj ni g. misijonar rekul, da so bralci „Slov. Gospodarja“ največji nečistniki? Zakaj je on to na ljubelega „Stajerca“ dejal? G. župnik, mi bralci „Stajerca“ Vas vprašamo: za koliko tisoč kron ste pa bili vi že porok za nečista dejanja bralcev „Stajerca“? Prosimo odgovora, ako ga pa ne dobimo, odgovorimo mi. Tudi Vaše razbito ogledalo vam želimo celo in nepoškodovano vrniti. Saj vete, g. župnik, da je „Stajerc“ vaše ogledalo ki se bojuje v njem ogledati kakor pav, ki ima lepo perje pa črne noge in kadar jih zagleda močno zavpije . . . Za danes zadosti, pogovorimo se pa še drugokrat naprej!

Več bralcev „Stajerca“.

St. Peter nad mevo selom. Dragi „Stajerc“! Gotovo se ti že čudno zdi, da je Šenpeter tako

potihnil. Čeravno se je že mnogo interesantnega zgodilo vendar mi ni delo pripuščalo poročati. Sedaj pa zopet na noge! Hočem ti povedati o naših starih in mladih devicah. Dve od teh „Marijinih devic“ so se nespodobno vedli, zlasti se ena posebno odlikuje po svoji lahkoživnosti. Da bi vedel Franček, kako čast mu delajo te device, povedala mu je neka gospa, kaj se je zgodilo neki večer s to punčko. Seveda je bil Franček Gomilšek ves prestrašen in ji je obljubil, da jo bode takoj izbrisal. Ker so se pa te device grozile, da če jih zbrise si naroče takoj „Narodni list“ se je fante zbal in jih je še pustil v „Marijini družbi“. No, to se pravi obljubo izpolnjevati — to so lepe „Marijine hčere“! Če se bojo vse dekleta te družbe tako obnašale, potem bomo pa skoraj v Sodomi in Gomori —? Vas pa gospod župnik opozorimo, da ne sprejmete takih za družabnice, ali jih pa lepše učite.

Iz Črešnic pri Vojniku. Kakor si bivši župnik Ogrizek na 9 navedenih pik od 10. maja t. l. v „Stajercu“ ne upa in ne more več popravkov kovati, ker ve, da maršira njegova zvižaja v koš, ali pa se mu resnica še jasneje dokaže, tako tudi naslednjemu dopisu menda ne bo več veselja imel, se ustavlja in se še globeje v blato zakopati. Prodaj je namreč svoj čas še župnik v Črešnicah nekemu nemškemu Celjanu nekaj farovške zemlje za okoli 200 kron. Ta kupec je denar naenkrat položil, a Ogrizek pa se pri svoji priležnosti ni najmanje potrudil, da bi se bila pogodba prodaje in kupčije napravila. Kupec zemlje je od Ogrizeka to listino vedno zahteval, a zvit Ogrizek je imel vse polno izgovorov, med drugimi tudi, da še od Maribora ni prišel odgovor nazaj; potemtakem bi pač moral opominjati. Resnica pa je le, da je on vedno odlagal, da je bil svojevolen in nereden, ker se je raje s posvetno politiko ukvarjal, družini za hrbtom stal in situoval, povsodi svoj neredni nos vtikal, nego da bi bil svojo dolžnost storil. In kakor to, je še tudi druge reči v neredu pustil in hitel kakor blisk in strela v Dramlje, ko hitro je dotični dekret prejel. Sedaj mora še le njegov g. naslednik zavlačeno stvar urrejevati; spomin na Ogrizeka je vedno bolj črn. Lahko bi se pripetilo, da bi kupec v tem času nenadoma postal ali nagle smrti umrl; bi-li ta kupčija potem še obveljala in ne za spala! — To je nerazumljivo od tega čudaka Ogrizeka, kateri kar strepeče ako le nemško besedo zasliši, in z nikomur nemški občevati neče; o kako rad pa sprejme od vsakega Nemca preljudi denar, kakor je tudi rečenemu Nemcu-Celjanu celo nekaj farovške zemlje prodal; da je le denar od njega dobil spodi. Minulo je še le komaj dve leti, in že se izpolnjuje, kar se je v njemu prorokovalo, da se še bo rad na Črešnice oziral, pri kojih je samovlastno nastopal, in vse ga je moralo kakor domišljnjčega Boga brezpogojno poslušati in se mu vклонiti!! Kakor se je z neposnim veseljem in hitrostjo od potrpežljivih in mu vdanih Črešnicanov brez vsakega slovesa ločil, tako hitro in naoprotno zadel je ob trdo skalo, to je na zavedne, probujene napredujoče moške, katerim gre čast za lepi izgled. Svoj čas je tožil tudi nekega Nemca, ker mu ta ni hotel zberce dati, a Ogrizek je navrh še kazni plačal, ker pritožbe ni kolekoval. Minulo. —

Sv. Barbara v Halozah. Prilicavemu dopisniku, ki nas napada v „našem Domu“ in „Slov. Gospodarju“, odgovarjamo s sledečimi vprašanji: 1. Zakaj nosi na stran glavo? Navzgor obrnjenemu ušesu hoče dati priliko, da se mu osmadi ven gledajoča slama, na navzdol obrnjeno pa poslušaj, kako trava raste. — 2. Zakaj se je dal pred kratkim ostrici? Zapazil je sam, da njegove pesmi ne zmorejo nič pametnega, in so toraj njegovi pesniški „umotvori“ sama pristna neumnost. — 3. Zakaj udriha po učitelstvu? Ker isto ne mara poljubovati njegovih rok in klanjati se mu: to zadajo pa radi postavice itak ni mogoče, kakor če bi počepnil, kar pa je zelo nedostojno. Opazil pa je tudi, da je učitelstvo pri ljudstvu vedno v večjem spoštovanju, ker mu ni treba o vsaki priliki dolžnostnega dela masno plačevati in desetine dajati. — 4. Zakaj črti bralno društvo? a) Ker ima same Mohorjeve knjige, ki ne pišejo takih reči kakor „Tisoč in ena noč“. b) Ker ima dobro izvežbani pevski zbor, ki je mnogokrat ob

velikih praznikih povečal cerkveno svečano. c) Ker ima mlade in stare izurjene tamburke, katere so škof že dvakrat z veseljem poslušal in ne morejo vstopiti v njegovo zmedeno in poneumnovalno društvo. — 5. Zakaj puje hramilnico s posešilnico? Ker misli da je taka kakor njegov vedno suh in nikdar siti žep, da mu radi tega ni mogoče posoditi niti vinarja. Nima toraj zaupanja, da bi za njega kupovali take gorice, ki jih sam ne more plačati in jih ne potrebuje. — 6. Zakaj se zaletava še celo v pletarno? — Gotovo so mu zabranili, da bi se prišel učiti košev plet, kar bo seveda jako potrebno, ko ga pošljejo kam na Pohorje kose pasti. — 7. Zakaj blazni o „Stajercijancih“? — Ker misli, da je že vsak radovednež njegovo pohvale v častnem ptojskem listu — narodnik in dopisnik. Ali prismoda ga bere sam najrajši, sicer bi ne vedel kaj je v njem. — 8. Zakaj govori vedno o nekem kolezu in motorju? — Ker ga zna sam jahati kod brencelj španske muho, mu je žal, da si ga pri silno suhem žepu ne more kupiti, pač pa si ga zna z lažjo izposoditi in pokvarjenega nazaj prinesiti. Še bolj bi menda njemu ugajal motor, da bi preje prijahal do svojih slaboumnih bratcev, da jih nabujeka zoper odkritosrčne in brezplačne prijatelje knetskega ljudstva? — 9. Zakaj se meša v gospodarske stvari? — Prišel bi namreč rad, ko mu zopet zrastejo slavni pesniški kodri za strašilo ali v koruzo, v gorico seveda radi majhne postave pa ališij najboljše na črešnico. 10. Zakaj se meša v trgovske stvari? Gotovo bi rad dal iz pol vagona moke, ki jo je naročil za Slatinčane, sam skuhati žgance, da bi se njegova postava nekoliko omogotila. 11. Zakaj zagovarja šnopsarijo, ob enem pa ima ljudi za šnopsarje? Ko je imel Pišek shod pri Sv. Barbari je namreč povedal, da ravno ni posebni prijatelj „fuzelna“ — toraj samo prijatelj — prava domača pa nam neki kakor baje vsakemu dobro tekne. Dovolil je toraj tudi, da se je na komisijaki mizi fuzel srkal. Ta palček stal pa je sam na istem mestu kjer je natakalo in toraj hoče vse krivdo vreti na „šnopsarja“ v kotu. — 12. Zakaj hodi razoglar? — Ne pobira rad namreč kape, če mu pade na tla in če bi mu kdo s pošteno klofuto klobuk izbil, bi ga itak pustil na cesti in šel brez njega dalje. — 13. Zakaj si je kupil gorico? Dobro ve namreč, da bode v jeseni zbirca precej zbirčna, ker bo jo pobiral le pri „zvezarjih“ in ti so pa precej trdi, tedaj malo, mokrrega in slabo cvenka. Zato lahko se daj v redu draži ljudstvu, dela prepri in sovraštvo. Saj se pravi:

Zbero si palčka

Pa on je skakavček

Na tihoma leta prilizjen hinavček

Povsod se potika in vneema prepri

Da kmalu izginil pri Barbari je ljubljeni mir

Pa kmalu oglasi se množina ljudi:

Pober se pritikavec hitro ti!

Miroljuček.

Dobje pri Planini. Župnik Vurkelc imenuje tiste moške, ki se pri volitvi niso hoteli obešati na njegove hlače — sodrga. Mi pa pravimo, da so tisti večja sodrga, ki svoje moštvo prodajajo za frakelc šnopsa. Brez šnopsa pa župnik Vurkelc nič ne napravi. Ženske je imenoval s prižnice strnišne žabe. Da župnik ne zna drugače govoriti kakor v grdih besedah to že davno vemo. V Dobjem se lepših manir ni mogel naučiti, ker se boji iti med izobražene ljudi, v Gornjem gradu pa ni imel časa, ker je imel preveč opravila z Mar. devicami. Mi vprašamo Vurkelca zakaj ni tožil časnika „Deutsche Wacht“, ki je pisal, da je kaplan Vurkelc lažil v Gornjem gradu po noči k dekletom, da so ga fantje iz neke hiše napodili, a skrili se jim je v drvarnico. Da je bilo to v časniku, je Vurkelc dobro vedel, ker se je sam izdal. — Povedal je tudi s prižnice, zakaj v Dobjem ne bo birme. Pravil je, da zaradi slabih časnikov, ki škofa sramotijo in raztrganih bander. Zdaj pa vprašamo Vurkelca, zakaj pa ne bo birme v Jurklostru, v Zgorju, na Prevorju itd. Kaj so pa tam ljudje škofu storili, da dobro morali iti v Št. Vid, na Pilštanj ali na Planino k birmi. Ker gospoda knezoškofa noga boli, zato ne morejo iti v vsako faro, a ta nesramni Vurkelc laže in plavša s prižnice, kakor mašetar. Brez grdih besed in laži misli, da nič ne opravi. Ta

nost. Ta lastnost se je že tudi njegovih podrepi-
raše. Hrastnika in nekatere druge pa je
ušali. Hram, da so Tončka volili, ki si ga je župnik
in. Hram za župana. Pa kaj bote! Saj je že star
in hrakor. 15 let in 4 mesece, plačuje 29 kraljarjev
mu ima. Harka, učil se je pure pasti in tamburašiti,
ake ne. Hkunjno je pa naredil pri sodnji iz jezik — oslovja.
v. Za dobjanake kostrune bo dober. Na veselo svi-
se. denje!

Negova. Dragi „Štajerc“! Že dolgo sem
lakal da prineseh kaj novega tudi od Negove.
Dosti imamo novega. Naš gosp. Bratkovič so
velikonočne praznike tako lepo pridigali, da so
jim ljudje za pisanko povrnili in po noči farovž
poze. Celotno učitelje so pregnali iz svojega
ove. Kolakega stanovanja, da se je lahko mežnar s
aj. svojo ženko notri preselil; v mežnariji, mislimo,
nik. bo zdaj kuharica spala, da je ne bo treba skoz
taj. župnikovo sobo iti spat. Saj res celo mašo dremlje
ko. pa še tukajšnji zrak ji je jako škodljiv, ker že
bi. ni več tak lepa kakor ko je sem prišla. Pa še
al. nekaj: Našem gorečem klerikalcu Golibašovem
a. Frančeki so tatje obleko ukradli, ki jo je imel
a. pri svoji ljubici na dilah; pa sliši se, da ga lepa
a. Mimika ne vidi rada, ker je njega lastni oče iz
a. hiše spodil, za njo pa še veliko boljnih vpraša.
a. Ti Franček si na „Štajercijance“ grozno hud,
a. strahavza“ tebe obradel, da ne boš nedolžnim
a. postenja jemal. Tvoj najboljši prijatelj.

* * *

Iz Loke na Koroškem. Predragi „Štajerc“!
Prosimo, prepusti mi malo prostora za pranganje
našega nebodigatreba Andrejčka. Pobožno to pr-
vaško človeče sicer ni, ako ravno je dotičnim
znano, da je v svojih mladih letih v postu po
hišah zavbernim dekletam sveti pasjon prebralo
in jih zraven v sveti ljubezni za rudeče „birtuše“
cukalo. Volitve so temu možicelnu veliko ljubše
kakor nebesa, ker dobro ve, da te z prvaško
hujakarijo ne bo zaslužil, pa je trdno prepričan,
da se z hinavsko politiko tudi kaj doseže. Osem
pomagačov mu je priskrbelo ime prvaški nadčr-
nuh. Berač v pravem smislu ni, vendar pa je
pri nas znano, da je pri Beračnikah za en par
„žrebljev“ prav milo beračil s katerim je po-
zneje svojo minjilivo z krompirjem okinčano krono
na prvaški oder pribiti zamogel. Po njegovej mo-
drosti bi kdo sodil, da je v bogi na duhu in
glede njegove vsakdanje hrane lahko sosedu tr-
dijo da se le od posušenih repic (krompirja)
redi ali pa naravnost na kakej zeleni repičovni
pase. Nemce črti kakor hudič sveti križ, na-
sproti pa ljubi zgrizene prvake ravno tako srčno,
kakor podivjani Srbi črnogorske kojske tate.
Časti in drugih zaslug si pri soobčanih nikakor
ne more pridobiti, zato se hoče ta zatracani
klukec v najnovejšem času pri sodnji sam po-
častiti, druge pa ki so mu do nenavadne časti
že pripomagali, zavravno oblatiti, ja celo pod
ključ spraviti. Po obliki figa-mož ni judom po-
doben, vkljub temu pa je mogel prostovoljne
ušesa nastaviti, da so ga nekateri na javnem
prostoru kot judeža zoveli, ker je obično prvaškim
hujakačem samo zato izdal, da bode mogla nje-
gova sebičnost še lepši cveteti. Andrejček, glej
da se ne potopiš v prvaški gnojnici, ki si jo okoli
hiše tvojega pametnejšega, a že rajnega očeta
brez premišljeka napeljal.

Bistrica v Režu. (Občinske volitve). V pon-
deljek 18. t. m. so se vršile tukaj volitve. Prišlo
je 85% volilcev in vendar je vkljub grde in laž-
nive agitacije kranjskih in klerikalnih rogovile-
žev zmagala resnica in spravidnost. V vseh treh
razredih so bili izvoljeni napredni, nemštvo pri-
jazni možje. V tretjem razredu so se obrajtali
črnhlni kot zmagalet in režali so se prav ošabno.
Kaplanček Volti je napenjal svoj krofej, da je
skoraj krabatelj zgubil in bil je za milostljivim
gospodom „čevljarjem“ v sredi svojih kostrunov
in ovčic prav ponosen. Agitirala sta cele noči
in sta farbala z drugimi „postenjak“ volilce, da
bojo še dolgo časa vsi plavni. Keršilov „burger-
meister“ je že tako štolciral, kakor halakov
petelin na gnoju. Zdaj bo moral pa še daleč
„burgermastrinjo“ goniti, če bo res morala tam
ležati, kamor jo je zaobljubil. Gospod fajmošter
so pri volitvi prav posmehljiv obraz delali, ker
so se steli „gvišni“; ko je razglasoval nadučitelj
Feinig rezultat 3. razreda, stopili so blizo; ko-

maj pa je bil prvi izvoljeni gospod J. Kurasch,
Tomaž, imenovan izginili so ta žegnani gospod
zadi za meglo svoje štinkadorke, kakor luna ki
mrkne. Popred tako široka usta Valentina, kateri
je ravno kar neko babico radi enega pooblastila
okrog vlačil, so se naglo uspicale, ko je izid
volitve slišal. V drugem in prvem razredu pa
so bili že tako porezani, da jih se viditi nismo
več mogli. Izid volitve pa je lepa zaupnica sta-
remu občinskemu zastopu in pa marljivemu
gospodu županu Tilman Faust, ravnatelj tu-
kajšne fužine, ki je vedno skrbel za blegor ob-
čanov. Ker se čuje, da g. župan ni več volje
prevzeti občinsko predstojništvo, upamo vendar
da ga bode ta lepi dokaz zaupanja malo potol-
žal in prosimo naj ne posluša obrekovalcov in
hujšakov zmerjanje, katero se vsakemu pošte-
njaku pristudi, ampak naj dela za nas i dalje
koristno naprej. Bog Vas živi še mnogo leta kot
župana!

Iz Glinjske občine. Ljubi „Štajerc“, ti si
morebiti že mislil, da je nam naprednjakom čr-
nila ali papirja znanjalko ali pa da smo se v
prvaškem smradu, ki ga zdaj znani mladenič
Rudi po naši občini rasiširja, že popolnoma za-
dušili. Ne, nič kaj takega. Res je, da so nam
časne člane za lase v občino privlekli, ki naj
bi nam za strašilo služili, mi se jih pa kar nič
ne bojimo. Pripravljeni smo še tudi za naprej
naše prvake neustrašeno, neprestano in tako
dolgo nadlegovati, da boje njih kraljestvo večni
konec vzelo. Zdaj se ti ljudje še lahko okoli
šopirijo in prazne glave v občinsko kasarno na-
stavljajo, ker še njih podrepniki ne vedo koliko
dolga, štota in sramote so naši občini že pri-
zadeli in se jim še ne sanja, kako veliko breme
novih dolgov, sitnosti in grdob nam bodo v
teku treh let še nakopili. Prišel pa bo čas
politične žetve in tedaj ne bomo samo mi po
prvaškem grmovju sekali ampak pridružili se
nam bodo tudi njih lastni pristaši, — kajti zdaj
se tudi na njih strani že večkrat sliši: Proč z
prvaškim apostelnom, proč z prvaškim jagrom
in v kot z prvaškim nadjudežem — da bomo
skupno otrebili domačo politično ledino, na ka-
teri nam bo mogoče, brez ovira za čast in srečo
naše občine delati. Bog daj!

Žitaravas. Gosp. župnik hoče dlako cepiti
in se v javnosti zopet osmešiti. V ta namen nam
je poslal sledeči „popravek“, katerega objavimo
iz prijaznosti: — „Sklicujoč se na paragraf 19.
tiškov. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak.
št. 6 ex 1863 zahtevam z czirom na dopis,
objavljen pod zaglavjem „Žitaravas. Župnijsko
zemljišče“ v štev 18 Vašega lista, da sprejmete
v zakonitem roku na istem mestu in zistimi čr-
kami nastopni stvarmi popravek: 1. Ni res, da
bi bil dal jaz svej čas polje nekemu tukajšnjemu
gospodu v najem, res je pa, da je bilo polje
oddano v najem na javni dražbi, ko je oskrboval
izpraznjeno župnijo Žitaravas gospod Michel,
tedaj župnik v št. Lipsu. 2. Ni res, da bi vtaknil
vsako leto 480 kron v žep, res je pa, da je na-
jemnik plačeval meni le 440 kron. 3. Ni res,
da bi najemnik opustil najemnino vsled moje
gonje ob volitvah in ob drugih priložnostih zoper
njega, res pa je, da je ta vele- in občespoštovani
gospod pisмено izjavil, da opusti najemnino vsled
gospodarskih in posebno še poselskih razmer.
4. Ni res, da bi bil primoran dati zemljišče
raznim najemnikom za pasjo ceno in jih moral
iz treh far privleči, res je pa, da se je oglasilo
iz domače fare toliko najemnikov, da niti vsem
vstreči ni bilo mogoče, res je pa tudi, da so
najemninsko pogodbo kot najemniki podpisali
edino le domači farani. 5. Ni res, da bi meni
delalo zemljišče brikte skrbni in sive lase, res je
pa, da zaradi zemljišča lahko prav mirno spim.
Valentin Weiss, župnik. — O p o m b o pa mo-
ramo napraviti. Fajmošter bode pač sam priznal,
da s tem ni ničesar „popravljen“. Res je namreč
in tega niti najboljši učenc sv. Liguorija ne
more vtajiti, da je bilo dotično polje v najem
dano, da je dobival župnik 440 ali 480 kron
najemnine, da se je prejšni najemnik končno
naveličal njegovih hujakarij in mu je vse odpo-
vedal, ter da je moral župnik zdaj z velikimi
skrbmi nove najemnike iskati. Kaj je torej
„popravljen“? Ničesar! Politikujočim farjem
tudi sv. Liguorij več ne pomaga.

Gosenice

uničijo zopet grozno naše sadovnjake. Opazarjamo, da naj ima ljudstvo posebno skrb, da se te gosenice uničijo, ker škoda, ki jo povzroči ta požrešna mrčes je prevelika; posebno letos je treba paziti, ker nam lepi sad kaže. Stariši naj otroke podučijo, da se gosenice uničujejo (najbolje pobirajo in zažigajo). Vzemite štango, ovite jo s kako slamo, namočite malo v petrolej in zažigite gnezda gosenic. Branimo se!

Novice.

Zopet prvaška tatvina!

Vsem našim čitateljem bodo še zadnji slu-
čaji prvaških tatvin in nerednostij v gospodarskih
stvarih v živem spominu. Kar se je godilo potom
„računskih napak“ v sv. Jakobu v Rožu, na-
dalje pod vladno tatinskega župana v Turškem
vihu, pri čudovitemu gospodarstvu v šoštanjski
prvaški posojilnici, nadalje pri poneverjenju pr-
vaka Karba v Ljutomerju itd., to presega pač že
vse meje.

Zdaj se nam poroča zopet kar naenkrat o
treh sličnih slučajih prvaškega gospodar-
darstva. O prvem temu slučaju govorimo v krat-
kem in je glavni junak neki strastni prvaški
debeluhar. Drugi slučaj se tiče občine Mez-
govce in se gre pri stvari (v kolikor smo doslej
použeni) za svotico 1.500 K, ter je glavni junak
znani prvaški župan Brenčič. Tudi o tej stvari
govorimo v kratkem bolj natanko. Za danes
opozarjamo le na dopis iz Mezgova.

Posebno zanimiv pa je tretji slučaj, o ka-
terem hočemo že danes natančneje govoriti. Tiče
se ta zadeva občine Polance pri Polensaku,
torej enemu najbolj klerikalnih krajev. Župan
v Polancih je posestnik Andrej Kovačič, seveda
strastni prvak in klerikalec do kosti, ki ima le
to napako, da ne ve, kaj je „moje“ in „tvoje“.
Okrajni zastop v Ptuj je dobil pred kratkem
naznanilo, da v Polancih z občinskimi denarji
nekaj sardi. Privedila se je preizkava. Ta preiz-
kava pa je dognala, da manjka skupno
2776 kron 46 vin. občinskega denarja, za ka-
terega je župan Kovačič odgovoren. Kako je
prišlo do tega velikega primanklaja, dokažejo
slededeča dejstva: 1) Za l. 1902 je v knjigi v
izdatkih vpisana plačana svota 400 K, za ka-
tero ni nobenega potrdila. — 2) L. 1903 se je
konjederu plačalo le 2 K, vpisalo v knjigo pa
4 K. — 3) Leta 1904 se je vpisalo za vre-
mensko streljanje 70 h preveč. — 4) L. 1903
se je plačalo ptujski hranilnici za menice le
534 K 74 h, vpisalo pa se je 604 K 68, torej
za skoraj 70 K preveč. — 5) Za smodnik leta
1906 je vpisanih 100 K, plačalo se je pa le
71 K 88 h; torej je čez 28 K izginilo. — 6)
Za plačilo krajnemu šolskemu svetu l. 1906 je
v občinski knjigi vpisanih 80 K 30 h; plačal
je pa župan Kovačič le 30 K, medtem ko je
porabil 50 K 80 h v svoje namene. — 7) L. 1906
je vpisanih za cestne izdatke 100 K, medtem
ko se je glasom računa le 52 K plačalo. — 8)
L. 1906 se je baje plačalo neki hranilnici (?
kateri, ne ve živ krst!) 2.000 K. Ali potrdila za
to plačilo ni najdeti! — 9) L. 1907 se je za-
računilo za smodnik 58 K 02 h, plačalo pa le
26 K 12 h; torej je izginilo v globoke žepe
31 K 90 h. — 10.) L. 1907 se je vpisalo v
knjigo, da se je plačalo štajerski hranilnici v
Gradcu 817 K; resnično pa se je plačalo za
137 K manj, to je samo 680 K. — Ako vza-
memo stvar natanko, potem primanjkuje prav-
zaprav potrdil za 3.315 K 46 h. Občinski odbor
pa je bil dobroščin in je zahteval le povrnitev
primanjlkajja 2.768 K 46 h in 8 K za ubožni
sklad.

Županu Kovačiču seveda še vedno ni krona
iz glave padla. Mož prizna v prvaški predrznosti
sam, da je nepošteno s tujim denar-
jem gospodaril. Tako pravi sam, da je
napisal v občinsko knjigo, da je plačal hranil-
nici 2000 K; resnično pa je teh 2000 K ob-
činskega denarja za se porabil! Za 2000 K se
torej mož poda! Potem, ko je že dosti tujega

denarja v svoje žepce nabasal, prodal je svoje posestvo in se drugje nakupil...

Milostno so delali s tem človekom. Kovačič se je moral zavezati, da plača občini vesa po neverjeni denar nazaj in to do 5. junija 1908. Drugače bi se ga vtaknilo v luknjo. Mi ne razumemo, zakaj se ima s takimi tatinskimi bratci toliko usmiljenja! Ako vkrade človek tisočake občinskega denarja, potem spada v ječo! Le prizanesljivost je kriva, da se ponavljajo ti grdi slučajji prvaških tatvin dan za dnevom.

Upamo, da bode tudi slovensko časopisje o tej stvari poročalo! Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno, ker se te tatvine tolikokrat ponavljajo!

IZ Spodnje-Štajerskega.

Učitelju Francu Klemenčiču na Ptujski gori moramo še nekaj na uho zašepetati: Vi ste nam poslali po juridičnem modrijanu dr. Rosina svoj čas „popravek“, natlačen s samimi lažmi. Ker nismo tega „popravka“ objavili, ste našega urednika tožili; ali urednik je bil oproščen. S tem pa stvar še ni gotova! Tudi s tem ne, da morate plačati svoje troške, troška dr. Rosina, sodnijske troške in tudi vozne troške našega urednika. To je vse premalo. Ako bi imeli le iskrico časti v sebi, bi nas morali pred porotnike tožiti. Vi se tega ne upate in s tem doprinašate dokaz, da je vse res, kar je „Štajerc“ čez Vas pisal. Sicer pa ponavljamo tudi še sedaj: Pripravljeni smo pred sodnijo dokazati, da je v dotičnem Vašem „popravku“ najmanje 20 najnesramnejših laž! Vi, Janezek, ali veste, kako se človeka imenuje, kateri vedoma nesramno laže? Vi ste tak človek. Vprašajte poštenega kmeta, kakšni priimek zaslužite! In ali more biti človek učitelj, kateri vedoma podlo laže? Na to zahtevamo odgovora!

G. dr. Rosina v album. Vkljub dvakratnemu našemu pozivu se dr. Franjo Rosina v Mariboru v našem uredništvu ni oglasil, da bi ga naš urednik naučil „popravke“ pisati. Gospod dr. Rosina hoče ostati tedaj tudi v naprej neveden. Pa naj bode! Morda si je vsaj toliko iz cele zadeve naučil, da sploh več „popravkov“ ne bode pisaril. O ti vraga para!

Dr. Benkovičeva smola. Svoj čas je izdajal iz Kranjske priromani brežiški „izveličar“ dr. Benkovič, po domače Cvenkanič, neko čunjo z imenom „Posavska straža“. Ta listič je ponehal izhajati in noben petelin ni zapel za njim. Kajti vse mesece svojega izhajanja ni prinašal ta zakotni papirček drugega, nego podlo obrekovanje najnižje vrste in predrzno spekuliranje na zabitost svojih čitateljev. Dr. Benkovič pa je raztrbil takrat po celem svetu, da bode prišel v Mariboru izdajati posebni večji list „Stražo“. Ljudje so čakali, pošiljali denarje za naročnino in zopet čakali. Parkrat se je raznesla vest, da pride „Straža“ kmalu in končno se je določil 1. aprila t. l. za dan izdajanja. Ali Benkovič je postal svoje bedaste prijatelje le „v aprila“, kajti do danes še ni „Straža“ izšla. Ne vemo, je-li so dobili vsi predplačniki poslani denar nazaj. Tudi ne vemo, je-li je zmanjkalo mogočnemu ljudskemu tribunu „cvenka“. Še tega ne moremo trditi, da je Benkoviču general Korošec prepovedal izdajati „Stražo“, ker se boji, da izgubi potem „Fihpa“ še zadnje naročnike. Na vsak način pa ima dr. Benkovič hudo smolo in mi možiceljna, ki nas je tolikokrat zabaval, hudo obžalujemo!

Vojaški dopust za žetev v graškem kornu se vrši tako-le: Za poljske lovce št. 5 od 19. julija do 8. avgusta; za lovce št. 29 in huzarje št. 6 od 15. julija do 4. avgusta; za b. h. infanteriste št. 2, lovce št. 17 in 21, za pionirje št. 5, 8 in 11, za artiljerije št. 3 in 1 od 12. julija do 1. avgusta; za vse druge vojake od junija do 13. julija. Naznanja se, da bode pri infanteristih in lovcih v tem času počivalo orodje. Za domobrnce veljajo dopusti za žetev od 15. julija do 4. avgusta. Nadzorovalo se bode oblastveno, da izvršijo vojaki na dopustu v tem času tudi resnično žetno delo.

Grozni detomor. Opetovano smo že naglašali, da se zgodi v najbolj klerikalnih krajih tudi največ zločinov. Te dni so zaprli hčerko veleposestnika Julijano Krefelj iz Vurmburga zaradi detomora. Že pred dalje časa je prišla ta

pobožna devica k hebamki gospej Beranitsch v Ptuj in je zahtevala od nje spričevalo, da ni v drugem stanu. Gospa Beranitsch ji tega ni mogla in ni hotela dati, ker je takoj izpoznala, da je dekle nosečo. Bajje je pri teh obiskih tudi oče Krefelj svojo hčerko spremljeval. Kmalu potem je porodila Julijana živega otroka, katerega je takoj umorila ter v vrtu zagrebala. Ljudem se je sprememba v njenem stanju čudna dozdevala in kmalu so prišli tudi orožniki temu na sled. Stražmojster g. Prelog je Julijano končno do tega pripeljal, da je vse priznala. Odpeljali so detomorilko oklenjeno v ječo. Mi gotovo ne bomo koga drugega sumničili ali delali odgovornega za ta živinski zločin. Ali pribiti moramo v prvi vrsti, da se je ta umor zgodil v Vurmburgu, torej v popolnoma klerikalnem kraju. Ali bi ne bilo bolje, da bi vurmberški duhovni raje mladino v verstvu in npravnosti podučevali, nego da jo združujejo v fanatičnih političnih društvih in pospešujejo s tem pijančevanje ter posurovelost! Drugič pa je detomorilka bila strastna klerikalca in članica „Marijinega društva“ ter hčerka prvaškega klerikalca in nasprotnika naprednjakov Krefelja. Ta umor vrže pač čudno luč na „npravno“ vzgojo v strastno klerikalnih družinah in društvih. Tako se torej mladino vzgaja? Kdaj bodejo kmetje premislili, kako škodljivo je prvaško hujskanje z vsami svojimi društvi in iz njih izhajajočimi zapeljivostmi?!

Zbor požarnikov ptujskega okraja se vrši letos to nedeljo v Cirkovcih. Upati je, da se ga udeleži mnogo požarnikov iz celega okraja. Tudi ptujška požarna bramba je sklenila udeležbo.

Posestniki v okolici Ptuja! Piše se nam: V zadnjem času se je zgodilo v ptujski okolici več večjih požarov. Opozarjamo tedaj posestnike, naj pošljejo v slučaju požara takoj konje v mesto, da pride naša požarna bramba na pomoč. Sosedji pogorelcov tega lahko storijo. Tako vemo v prvi vrsti natanko, je-li je požar velik in vredno priti, drugič pa imamo na ta način takoj konje pri roki. Torej: Kadar je ogenj, pošljite konje! Za komando prostovoljne požarne brambe v Ptuj: Joh. Steudte.

Iz sv. Marjete dr. p. se nam poroča: V nedeljo dne 17. t. m. ob 1/2 uri pred polnočjo je zbruhnil ogenj iz gospodarskega poslopja posestnika Št. Zafuta. V teku nekterih minut je gorelo tudi celo poslopje njega sosedja Franca Luzinšek-a. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo niti misliti na obrambo teh poslopj. Z veliko težoto se je posrečilo nekterim pogumnim domačim možem in fantom rešiti živino. Strah zaradi razširjenja požara je bil opravičen in velik. Na vseh strehah v bližini gorišča so pazili ljudje in odračali nevarnost. V precej kratkem času je dospela tudi vrla požarna bramba iz Rač. Brizgalnica se je postavila knajbližnjem studentcu in v nekterih minutah potem so začeli svoje pogumno in rešilno delo, ktero je trajalo do 1/4 zjutraj. Žalobog je bil primanjkljaj vode zelo občutljiv. Pogorelca imata izdatno škodo, kajti tej stoji le nizka zavarovalnina nasproti.

Požar v Zabukovcih dr. p. Pred leti je uničil veliki požar Zabukovce in zdaj se poroča zopet o ednaki nesreči. 15. t. m. je pričelo goret v gospodarskem posloppu Jakoba Berlak. Vseled hudega vetra se je ogenj hitro razširil in vpepelil v pol ure hišo omenjenega posestnika ter stanovalna in gospodarska poslopja posestnikov Miha Kekec, Joh. Emeršič, Joh. Kristovič, Fr. Kralj, Juri Janžekovič in Miha Kostanjevec. Za časa ognja so delali ljudje na polju, tako da je tudi večina pohištvo, krma itd. pogorela. Zgorelo je tudi več živine. Škode je skupno za 16.450 K. Zavarovani pa so nesrečni posestniki za 7.400 K. Pridno so delale doše požarnebrambe iz Dornave, Možganje in Novevasi.

Požar v Lembahskem gozdu pri Mariboru je uničil te dni okoli 2 oralna gozda. Požarne brambe iz Maribora, Rodrajna in Pekarjev so delale pridno in ustavile nadaljni ogenj. Škode je za več tisoč kron. — Med postajoma sv. Lovrenc in Fal je zanesel vlak ogenj v gozd graščine Faal. Bukovje na severni gori je uničeno. Ljudje so ogenj komaj ostavili.

Vinogradniki pozor! Deželna vinogradniška in sadjarska šola v Mariboru priredi od 15. do 20. junija 2 tečaja, prvega za poletna dela v

sadjarstvu in vinogradništvu, drugega za vinčarje. Za drugi tečaj so določene tudi podpore. Več o temu se razvidi iz inzerata v današnjem številku.

Vlomili so tatovi v prodajalno g. Pinter v Slov. Bistrici in ukradli blaga za blizo 900 K. **Zastrupila se je** natakarka Klara Rihtanič v Ranzenbergu zaradi nesreče ljubezni. Mrliča so odpeljali v zg. sv. Kungoto.

Obstrelil je posestnik Lesjak v Božju pri Oplotnici svojo pastorko. Nabasal je revolver, ko se mu ta po nesreči sproži in zadene otroka.

IZ Koroškega.

„Častne občane“ imenujejo zdaj razne občine, ki so v prvaških rokah. V Sp. Borovljah so imenovali ti prvaki, ki so se delali semterja za „napredne“, m. d. dr. Brejca, orglarja Grafenauer, profesorja Scheinig in štajerskega hofrata Ploja za „častne občane“. Tu se pač že vse neha. Borovljani Ploja niti še videli niso in čitali od njega tudi niso kaj prida. In drugi „častni občani“ so jim znani le kot politikujoči hujskači, ki hočejo na Koroškem kranjske razmere vdomačiti in škodljivi boj med Nemci ter Slovenci povzročiti. Za take „častne občane“ se koroško ljudstvo lepo zahvaljuje. Ni čudno, da vlada v Sp. Borovljah med prebivalstvom hudo razburjenje. Prebivalci zahtevajo kot odgovor na ta brezmiselna imenovanja ločitve od občine Glinje. Ako se to zgodi, bodejo Glinjčani kmalu na svojem denarnem žepu čutili, koliko jim koristijo prvaki „častni občani“. S takimi nečednimi manipulacijama se hočejo prvaki na krmilu obržati. Ali — zavozili bodejo v še hujše blato...

Lepi kristijan je mož z „računskimi napakami“, eks-purgermajster Kobentar v Št. Jakobu v Rožni dolini. V noči od 14. na 15. t. m. je gorelo pri mesarju v Podgorju Št. Jakobčani so hoteli s svojo požarno brambo pogorelca na pomoč priti. Tekli so h Kobentaru, da bi jim ta za brizgalno konje posodil. Pa so se lepo opekli! Mož jih je nagnal in opsoval! To je „krščanstvo“ Ražunovega prijatelja, to je „ljubezen do bližnega“, kakor jo razumejo črni klerikalci. Sramota!

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Bistrici v Rožu so zmagali naprednjaki vkljub hudemu črnemu navalu v vseh 3 razredih. (Glej dopis!) Čast zavednim volilem!

Letni sejem v Podgorju se vrši v torek po binokostih, to je dne 9. junija t. l. Lansko leto se je jako veliko živine prigualo in je to tudi letos pričakovati.

Velik požar se je zgodil 15. po noči v gostilni „Karawankenbahn“ v Podgorju. V kratkem času je stala hiša, keglisce in gospodarsko poslopje v plamenih. Nevarnost je bila za vso vas velika in le pridno delo požarnikov pod načelništvom g. Schuster je onemogočilo razvitek ognja. Posestnik g. Schelander je zavarovan.

Strajk so vpriporili rudarji v rudniku Lješa pri Prevalju; zahtevajo večje plače.

Po svetu.

Grozna morilka. V americkem mestu Laporte je prišla policija celi vrsti umorov na sled. Morilka je neka mlada vdova, posestnica Guines. Žena je bila dvakrat omožena; prvega moža je zastrupila, drugega pa s sekuro ubila. Potem je klicala ženine k sebi, jih pomorila in zagrebala v kleti. Njeni ljubimu Lemfer je baburo iz ljubosumja umoril, ubil tudi njene 3 otroke in zažgal hišo. V zemlji so našli 7 mrličov.

V verski blaznosti umorila je kmetica Marija Probat v Ausserlohenu svoje dve hčerki v starosti 10 in 9 let, češ da bosta tako preje v nebesa prišli.

Kritični dnevi v 2. polletu 1908 so po vremenskem koledarju 13. julij, 28. julij, 12. avgust, 26. avgust, 10. september, 25. september, 9. oktober, 25. oktober, 8. november, 7. december in 23. december. Na teh dneh je pričakovati hude nevihte, potrese in rudniške nesreče.

Grozna nesreča. 15. nun se je skrilo pred dežjem pod neki vlak v štaciji Voronaš na Ruskem. Slučajno se je vlak pričel gibati. Grozno vpitje nun je pripravilo obojbe, da ustavi.

je bilo v krvi. Več nuj je mrtnih, ranjene pa vse.

Preveč nesreče je imel b'inski predstojatelj v Črnučah pri Ljubljani. Od nekega časa so letele iskre na streho njegove hiše in v nje. Kmalu je bila hiša v plamenih. Svoj mož je ležal na raku bolan na smrtni postelji. Tako je ležala njegova žena bolana v postelji. Žena se je sama iz goreče hiše rešila, možja pa so prinesli pogumni ljudje iz hiše v hišo. Starejšega sina so čebela tako opikale, da smrtonovarno ranjen. Mlajši sin pa je zvonil, ker je mislil, da je mati v hiši ostala. Svoj kmalu nato umrl. Hiša pa je popolnoma porušena.

Gospodarske.

Drevesa ki prav močno poganjajo, a vendar ne nastaviti nič sadu, je najboljša meseca maja pogostim narezati in sicer na deblu in na vejah, t. j. prece se koža podolgem do lesa. Drevo izgubi precej soka, se bolj debeli in šibkeje poganja, vsled česar naslednje leto bolj zarodi. Isto se doseže, če se takemu drevesu posekajo končne korenine v širini krova, v oddaljenosti 1 — 1½ m od debla, kar je odvisno od velikosti krova.

Delo na vrtu meseca maja. V drugi polovici meseca maja lahko sejemo brez skrbi rastline, ki so občutljive proti mrazu. Fižol, kumare, buče, paradiznice se sadi ali presade na prsto, če imamo že mlade rastline v gnojaku. Mnogo dela se še sedaj dobi na vrtu. Brečnice je treba opleti, okopavati ter ob suhem vremenu zalivati nežnim rastlinam. Endivija in vohrovit, ki se določeni za zimo, se sedaj vseje. Zalivanje z gnojnicami zelo povspesuje rast zelenjave, posebno če so tla mokra.

Uši na listju, ki se sedaj hitro razmnožujejo, škodujejo posebno mladikam. Uničujemo jih, če jih pogremo s tobačnim prahom, škropimo s tobačnim lugom ali z milnico.

Kumare rabijo dobro pognojeno zemljo v solčni legi. 8—10 dni pred setvijo jih denemo lahko v mokro zaganje kaliti. Sredi meseca maja položimo seme v 15 cm globoke jame (brzde). Te brzde pokrijemo s stariimi okni, da mraz ne more do rastlin. V teh brazdah se razvijajo rastline izvrstno. Mrčes, ki tako rada napadajo mlade rastline, ni najti v teh brazdah.

Nasveti za vino- in sadjerejo. Menda ni kmalu dežele, v kateri bi se v zadnjih 30 letih posadilo na novo toliko sadnih dreves, kakor ravno na Štajerskem in temu se ni treba čuditi, kajti izvoz je v nekaterih letih naravnost velikanski. Statistika kaže, da gre iz štajerske, posebno če je rodno leto, nad 10.000 vagonov sadja, najbolj v Nemčijo. Menda ravno toliko, ali še več sadja ostane na Štajerskem doma, ter se porabi za hrano in toliko. Okroglo povedamo, pridelamo na Štajerskem v sadnosnem letu okoli 600.000 štrtnjakov sadja. Če vzamemo, da je en štrtnjak sadja sadja s tremi meterskimi centi vreden povprečno 20 K, potem znaša to na leto 12.000.000 K. V resnici pa je vrednost jabolk mnogo višja, ker smo že doživeli leta, v katerih se je plačalo za meterski cent jabolk 20 K in še več. Za jabolke, ki so se porabile za toliko, ni bilo nič nenavadnega, če je stal en meterski cent 16 K. Iz teh števil lahko vidimo, da je šadajereja za štajersko velikanske važnosti in da se moramo za stroko gospodarstva, ki nam lahko nese tako lepe denarje, v posebni meri pobrigati. Kakor pa so se že v mnogih stvareh, kjer se je hotelo pomagati kmetijstvu, delale napake in pogreški tako so se tudi pri štajerskem sadjarstvu delale napake, zaradi katerih se moramo sedaj trpeti. Neglede na veliko, vse preveliko množino raznih jabolčnih sort, so drevesne vrste vse pregoste in zaradi tega se o našem sadjarstvu lahko reče, da ni tako, kakoršni bi moralo biti. Naša štajerska jabolka prodamo le takrat dobro, če po drugih deželah ni jabolk. To dejstvo se v teku let ne bo spremenilo, še celo poslabšalo se bo, in to vsled tega, ker misli Nemčija pri novi carinski pogodbi zahtevati carino na jabolka. Torej lahko pričakujemo, da bodo prišla leta, v katerih zaradi zgornjemenjenih slabih razmer ne bomo mogli niti misliti na izvoz. V takih letih si ne bomo mogli drugače pomagati, ko da bomo jabolka sežgali in nasedili iz njih žganico. Zato moramo z vsemi sredstvi delati na ta, da se davek za žganje zniža do onega zneska, ki ga je znašal v letu 1875. Če se to ne zgodí, potem lahko doživimo, da nam bo sadje pod drevejem zagnilo. Na Tirolskem ni treba misliti na tako možnost in sicer zaradi tega, ker so se tam za sadjerejo že od nekdanj brigali vse drugače, ko pa se mi. To se vidi že v tem, da sadijo jako malo vrst. Te vrste jabolk so na zunaj jako lepe, imajo fin okus, sladko, sočno meso, tako da se tirolsko sadje in naj ga bo še tako mnogo, vsako leto zelo dobro in zelo lahko prodajo. Zaradi dobrega okusa mu tudi carina ne škoduje in tako si lahko razlagamo, da se po velikih mestih, v Berlinu, Lipskem, Drazdanih, Petrogradu, Moskvi vedno prodaja mnogo tirolskega sadja. Če hočemo naše žalostne štajerske sadjarske razmere zboljšati, moramo pred vsem — kar se bo žalibog dalo vresničiti — se le po letih — odpraviti mnogo nepotrebnih vrst. Dovolj je, če imamo 10 sort; razen tega pa bomo morali začeti staviti sadna drevesa tudi mnogo bolj narazn kakor doslej. Posebno v ravnini ali na zložnih bregih, ki niso strmi, mora znašati razdalja najmanj 12 m. Ko smo tako spremenili način našega sadja-

renja, moramo gledati tudi na to, da bomo tako vestno, kakor se to godi na Tirolskem, zadržali drevesne škodljivce. O nasvetih, ki se nam dajejo glede vinoreje, bom napisal poseben članek, da se odpravijo pogreški, ki bi nas lahko spravili do ravno takih slabih izkušenj, kakor smo jih doživeli v sadjarstvu. V Mariboru na Dravi, dne 30. decembra 1907. Fr. Girstmayr.

Kako se naj molze. 1. Vime se mora s suho snažno kunjno na vseh straneh odrgniti. Na koži ostane vedno nekaj prahu, ki pada pri molzenju v mleko in ga tako onesnažuje. 2. Na vsak način se mora molzti s celo roko. Torej ne smemo molziti samo z dvema prstoma, ker se s tem vime pokvari. Sesek moramo prijeti s celo roko, seči kolikor mogoče visoko kvšku in potem skleniti roko, a ne vse prste na enkrat, ampak od zgoraj navzdol jednega za drugim. 3. Molzti moramo počasi in na dolgo, a enakomerno in brez presledkov. Najboljše znamenje za dobrega molzca je, če ima v posodi zelo mnogo pen. Pri molzli se z naglico nič ne opravi. Krava ni stroj, ki lahko teče hitreje ali bolj počasno. Mleko se v vimenu v nedeljo ali v praznik ne dela bolj hitro in tudi drugokrat ne, kadar misli molzec svoje delo hitro opraviti. Čim hitreje se molze, tem večjo škodo ima molzec in kmet, ker dobi vedno manj mleka. Na ta način se izgubi liter za litrom in krona za krono. Jako važno je tudi, da molzemo vedno ob istem času, torej ne enkrat ob šestih in drugič ob štirih. Tudi ne smemo molzenja prekiniti, da bi med tem časom opravili kaj drugega. Tudi ne smemo ob enem molzti desnih ali levih seskov, ampak skupno srednje in potem zadnje. Naravnost moka pa je za krave, če jih enkrat ne pomolzemo, da dobijo potem prav veliko vime, kar se posebno na sejmih lahko opazuje. 4. Molzti moramo s suhimi rokami, ne da bi si jih prej z vodo ali celo s prvim mlekom omočili. Večkrat se celo lahko vidi, da si omoči molzec roke v mleku, ki ga je že namolzel, kar pa je nesnažno. 5. Med molzenjem mora biti v hlevu vse mirno. Če se ropota, ali če se bije in kriči nad kravami, potem se mleko bolj zdržuje. S kreganjem ne bomo mogli krave nikdar prisiliti, da bi nam dala mleko. 6. Kravo moramo vsakokrat popolnoma izmolzti. Kdor misli, da bo dobil zaostalo mleko, ko bo prihodnji molzel, ta se hudo moti. Če krave ne izmolzemo popolnoma, jo to zelo oslabi; večkrat se pokažejo zaradi tega, ker krave nismo pošteno izmolzli. Poleg bolezní pa ima slabo izmolzenje tudi slabo stran, da ne dobimo ravno najboljši mleka; mleko, ki se nazadnje izmolze, je namreč, kakor smo pokazali že v jedni prejšnji številki, najboljše. Če seske zelo nategujemo, ne moremo krave dobro izmolziti; to še bolj škoduje ko koristi. Posnemati moramo pri tej stvari te-le: gladiti, gnesti vime, narahlo dregniti vanje z levo roko in potem seske zopet iztisniti. Važno pravilne molže smo dovolj dokazali. To delo lahko samo oni presoja, ki zna sam molziti; škoda pa čuti vsak. Ta škoda lahko znaša pri šestih do osmih kravah na leto 100 in še več kron. Zato, kmet, pazi na to delo in skrbi, da ga bodo tvoji posli opravili temeljito. Posli pa naj gledajo na to, da bodo znali dobro molziti; to ne bo njihova škoda, kajti dobrega molzca ima vsak kmet rad. Hans Albrecht.

Listnica uredništva in upravníštva.

Mnogi dopisniki se pritožujejo, da ne objavimo vseh dopisov. To nam ni mogoče! Delujte za list, da se povečal

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. marca: 13, 43, 42, 65, 15.
Trst, dne 9. maja: 63, 31, 33, 23, 75.

Promet razpoložljiva trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravčasno ugodí. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladišnih in registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potrebno. Razpoložljiva hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektarja kterega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštnine prosto.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurisí v Pakracu. Opozorjamo na njene izzerate in je najtopleje pripravljamo. Tvrdka Karl Kocian tovarna za sukno, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpoložljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitatelj tega lista od svetovnoznane zaloge ur in zlatega blaga Max Böhmel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastoj in poštnine prosto. Korespondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Prepozno pridetel v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro idečo ure. Marsikatero sitnost bi si prihranili, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lahko pridete do dobre ure! Pisite le poštno karto na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si naročite za K 8 — krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 5 leta pisмено garantira.

Dobro idečo, v farnem kraju edina, v dobrem imenu stoječa

gostilna,
vezana z mešano trgovino, tobak-rafiko in klančino male živine (gostilno obiskujejo po leti i tuji in turisti) se zaradi bolehnosti posestnika dobrim gostilniškim ljudem takoj v najem odda. Kje pove upravníštvo lista. 404

Lepo posestvo 396
se prodaja pri veliki cesti sv. Barbare v slov. gor.; obstoji iz dobrega gospodarskega poslojpa, njiv, lesa, sadnosnika in travnika, nekaj malega dobrih goric, vse prav v dobrem stanu, tudi je za gostilno sposobno ker je pri križni veliki cesti katera pelje v Maribor, Ptuj in sv. Lenart. Več se izve pri lastniku Feliks Sattler.

Viničar 397
z 2 do 3 delavnimi močmi se takoj sprejme pri g. (Gottfried) Petschar, Gams pri Mariboru.

Slikarski učenc
se takoj sprejme pri slikarskem mojstru Joh. Nowak, Vrha na Koroskem. 393

Gostilna,
prodaja tobaka, brez konkurence, 3 oralo njiv, na lepem prostoru, zidano, z opeko krito, vse v najlepšem stanu, se zaradi družbinskih razmer prodaja za 3900 gold. Izve se v Studenci pri posestniku, Maribor, Brandorf, Uferstr. št. 49. 392

Majer
zmogel v vseh delih kmetijstva, se takoj sprejme. Vpraša se pri Joh. Windisch, Breg pri Ptujcu.

Gostilnica
dobro ideča z mesarjijo v sv. Križu pri Lutomeru, tik farne cerkve, z 4 velikimi sobami, kuhinjo, jedilno kamro, 2 vinske kleti, mesnica, klanč most, 2 velika konjska hleva, 2 lesni remizi, svinjski hlev, z 5 oddelki, ledena klet, gospodarsko poslojpe, se s 1. junijom da v najem. Vpraša se pri obč. uradu v sv. Križu pri Lutomeru. 399

Na prodaj je mali **umetni mlin** na valjčke s pekarijo, majhna vila, zidana štala in nekaj zemljišča. Vpraša se pri upravi „Stajerca“. 398

Delavke
dobijo trajno in dobro plačano delo v fabriki užigalnega blaga (Zündwarenfabrik) Maribor pri Mariboru. 389

Krepki učenc 388
se v moji usnjarski delavnici z oskrbo in letno plačo 50 kron na 3 leta učne dobe takoj sprejme. Karl Kirbisch, usnjarski mojster v Sv. Trujci pri Mariboru.

Pekovski učenc
se takoj sprejme. Plača tedensko 1 K. Naslov: Anton Gotthardt, Gradec, Lendplatz 28. 382

Lepo stavbišče
se prodaja 1/4 ure od Spielfelda in Egid-Tunela oddaljeno, 10 minut od državne ceste, čez 23 oralo veliko najboljša lega, lepi travniki, njive, vinogradi, gozd, stanovanje in 3 gospodarskih poslojpe. Cena 7.500 gold. Vpraša se v Mariboru, Mühlgasse 11. 382

Gostilna s trafiko
na okrajni cesti, novo prezidano, mesto čez 100 let staro, 2 orala zemlje; se prodaja za 11.000 K; več se izve pri posestniku Valentin Schuppperger, Vapata pri Celju št. 71. 355

Krojaški pomočnik
dobi takoj trajno službo in krojaški učenc iz boljše hiše se takoj sprejme pri g. Anton Oratsch, krojaški mojster v Slov. Bistrici. 378

Denarna posojila
vsake velikosti po 4 do 5%, protizdružnemu listu za ali brez priča za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitet po 3 1/2%, na 50—60 let, najvišje. Večja finanžiranja. 212
Hitro in diskretno se vse vrši.

Administracija „Börsen-Courier“
Budapest Postfach.
Porto za nazaj se prosi. Prosi nemško korespondenco.

Zakaj?
kupujemo gotove oblike za moške in otroke pri Adam Novaku v Ptujcu, poštna ulica št. 17? Zato, ker se tam dobi najboljše blago po naj-novejši modi in po ceni. Specielno izdelujem lepe stajerske oblike. 401

Pridni, krepki **jermerarji**
in izdelovalci angleških sedlov se trajno sprejmejo. Vpraša se po sifro „Sofort“ pri g. Weiss, Stahler & Knorr, Wien I. Jakobergasse. 400
Iščem in vzamem več **mizarskih pomočnikov** za stalno delo pri Georg Kobach, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 402

AVISO!

Ako želite realiteto ali delavnico vsake vrste, hotel, vila, gostilno, opekarno, sanatorij itd. na mestu ali v provinci hitro in diskretno kupiti ali prodati, ako iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se zaupno na upravništvo

„Erste Realitäten-Verwaltung“ Dunaj VIII. Albertgasse 30.

Prvorazredno, strogo reelno, največje in strokovnjaško podjetje. Zastopstva v vseh provincah Avstro-Ogrske in sosednih držav. Glavni zastopnik tu na mestu navzoco. Ako želite njegov brezplačni obisk glede ogledave in izgovora, prosimo takoj naznanilo na zgornji naslov.

Največji promet kupcev med Dunajem in provinco.

Zahtevajte

zastoj, da se vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami. Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let
Vsako ne breznapačno blago se vzeme pri polni svoti nazaj.
Nr. 365 Srebrna dam-ska remontoar gold. 3-50
Nr. 322 Srebrna remontoar za gospode gold. 3-50
Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev gold. 5, dvojni mantelj gold. 6-50
N. 341 Srebrna anker dvojni mantelj 15 kamenjev, pe-7-9-50 sebo močna gold.
Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.
Marburg. P. I. Stajersko.

Ura z verižico samo 2 K.

Šlezjska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K obenem se pisмено tri leta jamči. Po poštnem povzetju razpošilja prusko-šlezjska eksportna hiša F. Windisch, Krakov, Nr. U|64.

Opomba: Za neugajajoče se denar vrne. 391

Zelo po ceni se prodaja

vinograško posestvo

v krasni legi ob Golobjem vrhu pri Pesnici, obstoječe iz zidane hiše s prešo in kletjo, posebnega gospodarskega poslopja in črez 6 oralov zemljišča, med tem blizu 2 oralov novo nasajenega vinograda, njive, travnika, novega sadonosnika itd. Posebno pripravno za penzioniste. — Pojasnila daje gosp. Lokay v Mariboru, Puchelgasse 1. 394

395

Zdaj kron 8.—	Za birmo!	Preje kron 20.—
---------------	------------------	-----------------

Visoko moderna rement. Gloria **srebrna ura za gospode!**

Preje K 20.— Zdaj K 8.—

3 leta pisмено garancija

Ta imenitno izdelana ura poseduje skrbno izkušeno, v kamenju idočo kolesje, 3 krasno gravirane pokrove in „Springdeckel“, ter prodamo to uro za K 8.— s sekundnim kazalcem K 9.—. Pošlje se po povzetju.

Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj—Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

Originalni francoski aparati svetovne tovarne V. Vermorel di Ville franche (Rhone)

so najboljši in priznani od vseh vinogradnikov. Posebno priporočljivi so: brizgalnice „Eclair“ proti peronospori, žveplalnica „Torpille“, proti oidiju; injektor „Excelstor“ proti filokseri; acetilenska svetilka „Medusa“ proti trtnim črvom. Kakor nadomestilo navadne zmesi na podlagi modre galice in apna je

hipna zmes Eclair-Vermorel

komodna, uspešna ter se drži peres. Predmeti za menjavo pri vseh aparatih. Ceniki in opisi na željo zastoj in poštnine prosto pri izključnem zastopniku za Avstro-Ogrsko.

T. Doswald, Trst
Piazza Lipsia št. 6. 370

Vrelec iz sv. Trojice (Heil. Dreifaltigkeitsquelle)

Izborna slatina!

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti najuljudneje, da sem, ker so že vsa predela končana, s prodajo začel. Tudi na c. k. zavodu za preiskovanje življenjskih sredstev v Gradcu se je „Vrelec iz sv. Trojice“ preiskal in kot izborna slatina našel.

Kot dijetična slatina posebno priporočljivo. Naročbe prevzame Franz Schütz v sv. Trojici Slov. Gor. Naprej prodajalci dobivajo visok popust cene!

Išče se dva hlapca

eden k konjam, drugi k volam, pleča je vsakemu 48 kron na mesec, kuzjava, razsvitljava in stanovanje prosto. — Eden od teh se tudi čezenjeni sprejme, čigar žena K 1:10 na dan lahko zasluži. Pojasnila daje grajško oskrbništvu v Loki pri Zidanem mostu. 387

500 tuc. plahť brez šiva

Vsled reduciranja produkcije se prodaja 150/200 cm. velike zarobljeas, I. a. za K 14:30 pri 6 kom. Pri poročljivo za hotele in kopališča. Tkalnica pavle in platna Brata Krejcar, Dobruska, Česko.

Krasne novosti v celnih, batistih in stofih za prati oksfort, damasti, perilo za postelje, mize itd. najboljše vrste, vzorci franko. Specijalitete oprav za neveste

Pozor! Čitaj! Pozor! Pakraške želodčne kapljice.

GESUNDHEIT DEM KRANKEN. STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja. Delovanje izvrstno, vseh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od: **P. Jurišiča,** lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija). 578

Sukna

humpolečki lođni, sukno za salon obleke in modno sukno za obleke priporoča

Karel Kocian
tovarna za sukno v Humpolci

Vzorci brezplačno. Tovar-niška cena.

Pozor, gospodje in mladeniči

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je KAPILOR št. 1. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zanic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom **Peter Jurišič** lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji

Razglas.

Na deželni sadjarski in vinogradniški v Mariboru vrši se v času od 15. do 20. junija po-tečaj za sadjerejo in vinogradništvo ter istotako tečaj za vinčarje. Medtem ko se bode v prvem podučevu poletnem delu v sadjarstvu in vinogradništvu kakor proti škodljivcem in to teoretično ter praktično, drugi tečaj v prvi vrsti praktično izobrazbo udeležev za namen.

Številni udeležencev v vinogradniškem in sadjarskem tečaju znaša z učnimi osebami vred, katere pošlje željni odbor, 40, — število onih za viničarski tečaj pa 20. Učninski denar se ne dviga. Prosilci za udeležbo pri viničarskem tečaju dolžni so razmerju danih sredstev podpore. Da jih sežejo, je treba to posebno opomniti ter po občinski predstojniku potrditi: 1. da so sami ubožni posestniki; 2. da so na očetovi posesti delajući sinovi te posestnikov; 3. da so viničarji takih posestnikov. To potrdilo treba priložiti naznanilu za udeležbo pri tečaju in je tudi starost prosilca omeniti. Prosilci, ki ne zahtevajo podpore, naj to v naznanilu omenijo. Teoretični poduk za tečaj za sadjarstvo in vinogradništvo prične dne 15. junija dopoldne ob 9. Udeleženci viničarskega tečaja naj pridejo istega dne ob 8. uri tu-sem. Naznanila se sprejemajo pri podpisnem ravnatelstvu do 5. junija 1908.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinogradniške šole.

Zahtevajte

zastoj moj veliki cenik mojih najfinih in natančno idočih ur, srebrnine zlatnine.

Dokaz da

imam res fino in dobro blago, je to in imam odjemalce, iz vseh dežel in glavnih mest. Za vsako uro se pisмено 3 leta jamči. Nedopađeno blago se lahko zmeniti ali dam celo vsoto nazaj.

Nikel ure od 1:30	Sreb. ank. rem. 4:30
Sreb. 3:50	Ure budilke 1:15
Sreb. ženska 3:50	Stenske ure . . . . . 1:50 naprej

Razpošilja po poštnem povzetju Specialna delavnica za najtežje popravila ur, zlatnine in optik

TH. FERNBACH
največja fabriška zaloga ur Marburg 96.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta 1862.	Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.	Mestni de- narni zavod.	Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.	Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ure.	Občenje z avst. ogersko banko.
--------------------------------	---	----------------------------	---	---	--------------------------------

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vozičke za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40-50 K.

Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

2-4 kron trajnega, neodvisnega, lahkega in prijetnega

zaslužka

brezskrbno delo v lastnem hramu.

Išče se osebe obeh spolov za izdelovanje štrikanega blaga za naše podjetje. Nobenega predznanja treba. Poduk zastojni. Bivališče postransko. Reelno poslovanje.

Mi skrbimo sami za prodajo Vaših izdelkov.

Zahtevajte prospekt. F. Schöndorfer, Gradec, Volksgartenstrasse 12-48. 335

Adolf Sellinschegg

v Ptuj

priporočajo svojo zalogo

Portland-cementa

iz Judendorfa; nadalje prima trakove in stopeljne za cepljenje, plavi vitrijol, cevi iz gumija, žvepleni prah, ter vse vinogradniške potrebščine po najnižjih cenah. Tudi priporočajo svojo bogato zalogo vedno svežega špecerijskega blaga.

Jos. Kasimir

nasproti W. Sirks Nfl. 178

v PTUJU

trgovina s špecerijo, materijalom, barvnim blagom, priporočajo karbolinej, galica, žveplo, gumi-trakovi, strešni lak, strešna papa, portland in roman-cement po najnižjih cenah in solidni postrežbi

Novost!!

Novost!!

„Podagrín“

izvrstna proti gihtu, revmi, ozebi in potnim nogami. Karbolinej za sadno drevje špricati in štrihati proti raku, krvni uši in drugemu mrčesu ter proti poškodovanju od zajcev.

Zanesljivi trezni sodar

(Binder), obenem kletni pomočnik, ne pod 25 let star, obeh deželnih jezikov zmožen, se sprejme za moje kleti s 1. junijem 1908. Vpraša se pri g. Mat. Semlitsch Neffe v Ljutomeru. 379

Ceno in reelno!

Vsled nakupa velikih množin blaga v čevljah se le kratki po najnižji ceni odda 1 par čevljev za gospode, 1 par za dame 1 par čevljev z žnornami za deklete z močno okovanimi usnjeni čevlji in ekstra finim usnjenim besatzom, najnovejši fazon in vse velikost po cm. števil. Vsi trlje pari košajo le 5 K. Ležajo po postnem povzetju. Izmenjava dovoljena. Dejar brez nazaj. 369

H Wachtel, Krakova števil. 1.

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!

80%

Jesihova esenca,

bela in rudeča s katero se pripravljajo najokusnejše jedi in jesih za vkuho.

1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izmesen jesih je gotov.

Zaloga pri

R. Bračko,

trgovec v Ptuj v novi poštni hiši. 367

Koncesijonirana mestna

Posredovalnica za službe in posle

v Ptuj.

Z namestniškim razglasom z dne 27. aprila 1908 št. 4184 se je mestni občini ptujski koncesija za obrtno otvoritev in peljavo posredovalnice za službe in posle v zmislu § 21 obrtnega reda

Na podlagi te koncesije se sprejemajo od 20. maja t.l. naprej v mestni hiši (rotovž) v Ptuj, I. nadstropje desno, naznanila deladajalcev in delojemalcev za obrtniška in kmetijska podjetja ter vseh vrst poslov.

Za vprašanja od zunaj naj se priloži za odgovor 10 vinarska znamka. 380

Gumi

za zeleno cepljenje

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

najizvrstnejši

prima-vrste, garantirano blago, priporočata cenjenim odjemalcem

brata Slawitsch, v Ptuj. 376

Št. 4693.

RAZGLAS.

371

Mestna občina Celje nakupila je ribarsko pravico za lov rib in rakov v sledečih potokih:

I. Oddelek.

1. Potoki Zelenjak in Pečovnik pri zgornjem Podvinu (Heilenstein)
2. Lošnica od Trnovca do gutendorfske meje.
3. Lošnica od žalske do forsthoferske meje in Pirešica od Lošnice pa do Raindorfa (Sallahška meja).
4. Struga z postranskimi vodami od Petrakovega mlina do Janitschevega mlina.
5. Struga od Janitschevega mlina do tam, kjer se steče v Savinjo.
6. Lava na dobričenski paši (Dobritschendorfer Hutweide) do pletrovskega mostu in od mostne glave od paše do Kassaseer-mostu.
7. Lava od pletrovskega mostu skozi pašo (Hutweide) do Savinje s srednjo Lavo do Struge.
8. Savinja brez postranskih potokov od Volske do mostu v Lehndorfu.

II. Oddelek.

1. Savinja s postranskimi potoki od Lehndorfskega mostu do kapucinerskega mostu.
  2. Savinja od kapucinerskega mostu do Skalovja z otokami Košnica, Slomnik in Svetino.
  3. Voglina od reifensteinske meje do Savinje z potokom Kotnig od sv. Marjete do Vogline.
  4. Lošnica od Savinje do forsthoferske meje z otokami Sanče pri Lopak, Resnica, Koprivnica pri sv. Martinu in Lokrovica pri Lokrovicu.
- Ta ribarska pravica mestne občine je stopila s 1. majem 1908 v veljavo. Od tega dne naprej smejo v omenjenem vodovju le osebe ribariti, ki posedujejo ribarske karte (Fischerkarten) mestne občine Celje. Proti neopravičenim ribarjem se uvede brez obzirov kazensko postopanje.

Mestni urad Celje, 25. aprila 1908.

Zupan:

Dr. pl. Jabornegg.

